

Tárgytematika

Település- és területfejlesztés II.

LGB_RT001_2

Tárgyfelelős neve: dr. Filep Bálint

Félév: 2011/12/2

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 0/0/0

Tárgy féléves óraszám: 9/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A tantárgy oktatásának célja egyrészt, hogy a hallgatók ismereteket szerezzenek a térben zajló gazdasági folyamatok főbb törvényszerűségeiről, a regionális tudomány alapvető kategóriáiról, a gazdasági egységek telepítésének feltételeiről, valamint a gazdasági fejlődés területi összefüggéseiről. A regionális gazdaságtan a térségek, régiók fejlesztését, fejlődését, gazdasági folyamatait bemutató diszciplína. A gazdaság regionális folyamatainak, a gazdasági tér egész rendszerének elméleti megalapozását szolgálja.

TANTÁRGY TARTALMA

Bevezetés (tematika követelményrendszer ismertetése)

A térbeliség megjelenése a társadalomtudományokban.

A regionális tudomány tartalma és célja, a régió értelmezése.

A térbeliség felértékelődése, globalizáció, globális-lokális paradoxon.

A közgazdaságtan viszonya a térbeliséghez, a regionális gazdaságtan.

A regionális mikroökönómia alapkérdései, a telephelyválasztás kérdése.

A telephelyválasztás mikro és makro tényezői.

A szállítási költségek minimalizálása.

A térbeli piacszerkezetek.

A lokális extern hatások, iparági versenyelőnyök lokális koncentrációja.

A Porter-féle rombusz-modell.

A regionális klaszterek.

A kurzus ismereteinek összefoglalása, vizsgakérdések megbeszélése.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

§ Szóbeli vizsga a vizsgaidőszakban, a szóbeli vizsga anyaga a kötelező irodalom.

Tételsor szóbeli vizsgára

1. A térbeliség megjelenése a társadalmi-gazdasági folyamatokban, a regionális tudomány.

2. A régió fogalmának értelmezése, különböző típusai.
 3. A globalizációs folyamatok sajátosságai.
 4. A globális-lokális paradoxon, újjászerveződő regionális specializáció.
 5. A regionális gazdaságtan kialakulása, szakaszai, az egy-pont és a térgazdaság.
 6. A regionális mikroökonómia alapkérdései, telephelyválasztás mint problémakör.
 7. A telephelyválasztás mikro tényezői.
 8. A telephelyválasztás makro tényezői.
 9. A szállítási költségek minimalizálására irányuló modellek.
 10. A piacterületek térbelisége (monopólium és duopólium).
 11. A térbeli árdiszkrimináció és Lösch és Christaller modellje.
 12. Az iparági körzetek, az agglomerációs előnyök és a térségi bázis.
 13. A Porter-féle rombusz-modell.
 14. A regionális klaszterek sajátosságai.
-

KÖTELEZŐ IRODALOM

Kötelező irodalom

- § Lengyel I.–Rechnitzer J. 2004: Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs. (1-6. fejezet)
- § Az órán elhangzott előadások.

Ajánlott irodalom

- § Benko G. 1999: A regionális tudomány. Pécs, Dialóg Campus Kiadó.
- § Kozma G. 2003: Regionális gazdaságtan. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó.
- § Lengyel I. 2003. Verseny és területi fejlődés: térségek versenyképessége Magyarországon. Szeged, JATEPress.
- § Nemes Nagy J. 1998: A tér a társadalomkutatásban. Budapest, Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület.